

**Opinia do ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie
(druk nr 384)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa dokonuje transpozycji do prawa polskiego dyrektywy 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu, której celem jest zapewnienie wdrożenia zasady, że sprawca szkód w środowisku powinien ponieść koszty ich naprawy a sprawca zagrożenia powstania szkody – na własny koszt podjąć działania prewencyjne.

Przedmiotem ustawy są zapewniające realizację celów ustawy następujące rozwiązania prawne:

- wprowadzenie nowych definicji takich pojęć, jak: bezpośrednie zagrożenie szkodą, działania naprawcze, działania zapobiegawcze, emisja, funkcje elementów przyrodniczych, szkoda w środowisku,
- wskazanie rodzajów działalności powodujących ryzyko szkody w środowisku,
- wskazanie organu kompetentnego w sprawach zapobiegania i naprawy szkód w środowisku,
- wskazanie obowiązku podejmowania działań zapobiegawczych,
- wskazanie obowiązku udzielania organowi ochrony środowiska informacji dotyczącej szkody,
- wprowadzenie obowiązku uzgadniania z organem ochrony środowiska zakresu, sposobu i terminu zakończenia działań naprawczych,
- wprowadzenie rejestru szkód w środowisku i zagrożeń szkodą,

- wprowadzenie procedury zgłaszania szkody w środowisku, rozpatrywania takich zgłoszeń i podejmowania działań egzekucyjnych wobec sprawcy.

Wprowadzenie do systemu krajowego nowych regulacji pociąga za sobą konieczność zapewnienia ich spójności z pięcioma innymi ustawami.

Ustawa ma zastosowanie do zagrożenia szkodą lub do szkody w środowisku spowodowanych przez działalność podmiotu korzystającego ze środowiska, stwarzającą ryzyko szkody, przy czym ustawa wskazuje, jaką działalność z zakresu poszczególnych ustaw, zaliczyć należy do tego rodzaju działalności (art. 3).

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa wypracowana została w oparciu o projekt rządowy z druku nr 1307 przedstawiony Sejmowi RP dnia 9 stycznia 2007 r. Projekt skierowany został do pierwszego czytania do Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Na etapie prac sejmowych projekt nie uległ istotnym modyfikacjom.

Uwagę należy jednak zwrócić na zmianę, jaką wprowadziła do regulacji zawartej w **art. 18** rozpatrująca projekt na posiedzeniach w dniach 25 stycznia i 13 lutego 2007 r. Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Przepis ten dotyczy odpowiedzialności za szkody i zakresu odszkodowania przysługującego władającemu powierzchnią ziemi w przypadku, gdy organ ochrony środowiska podjął działania zapobiegawcze lub naprawcze, bowiem podmiot korzystający ze środowiska nie może zostać zidentyfikowany. Projekt przewidywał, że władającemu powierzchnią ziemi przysługuje od organu ochrony środowiska odszkodowanie za wszelkie szkody spowodowane działaniami naprawczymi a nie tylko za szkody w środowisku. Różnica w regulacji prawnej jest istotna i w moim przekonaniu należy poddać ją ocenie Senatu.

III. Uwagi szczegółowe

1. W art. 2 ust. 2, który dotyczy zakresu przedmiotowego ustawy, przepis wskazuje na konieczność istnienia związku przyczynowego pomiędzy szkodą a działalnością podmiotu korzystającego ze środowiska. Należy doprecyzować ten przepis, bowiem zakres przedmiotowy ustawy obejmuje również stany faktyczne polegające na bezpośrednim zagrożeniu szkodą z powodu działania określonego podmiotu. Przepisy ustawy będą więc również miały zastosowanie, gdy będzie możliwe ustalenie związku przyczynowego między bezpośrednim zagrożeniem szkodą w środowisku a działalnością podmiotu.

2. W art. 6 zawierającym katalog definicji, w pkt 5 określone zostało pojęcie "emisji". Odbiega ono od definicji tego pojęcia zawartej w art. 3 pkt 4 Prawa ochrony środowiska. Należy wyjaśnić, czy rozwiązanie takie znajduje merytoryczne uzasadnienie i czy nie należałoby definicje te ujednoczyć. W takiej sytuacji stosowną poprawkę należałoby wprowadzić do nowelizacji Prawa ochrony środowiska(druk nr 385) nad którą Senat aktualnie pracuje.
3. W art. 6 w pkt 8 zdefiniowane zostało pojęcie "naprawa elementów przyrodniczych". Obejmuje ono również pojęcie "naturalnej regeneracji". Przepis został jednak niewłaściwie zredagowany i należałoby go poprawić.
4. W art. 7, dotyczącym właściwości organu w przypadku wystąpienia szkody na obszarze więcej niż jednego województwa, w moim przekonaniu niewłaściwie zredagowano przesłankę przesadzającą o właściwości. W moim rozumieniu nie chodzi tu o wojewodę, który pierwszy uzyskał wiedzę o szkodzie, lecz który pierwszy powziął informację o szkodzie.

IV. Propozycje poprawek:

- 1) w art. 2 w ust. 2 po wyrazach "związku przyczynowego między" dodaje się wyrazy "bezpośrednim zagrożeniem szkodą w środowisku lub";
- 2) w art. 6 w pkt 8 w zdaniu wstępnym po wyrazie "przyrodniczych" dodaje się wyrazy ", która obejmuje również naturalną regenerację";
- 3) w art. 7 w ust. 2 wyrazy "uzyskał wiedzę" zastępuje się wyrazami "powziął informację".

Hanna Kaśnikowska

Główny specjalista ds. legislacji